

Notat

Dato: 28. april 2022
Reference: Lars Tiede Barsballe
Journalnr.: 22/4794

Budgetanalyse af mentor til integrationsborgere i Norddjurs Kommune

Arbejdsmarkedsudvalget besluttede den 19. januar 2022, at der skulle laves en budgetanalyse af mentor til unge, psykisk sårbare og integrationsborgere, herunder effekter og pris. Denne budgetanalyse fokuserer på integrationsborgerne, mens der i en separat analyse fokuseres på de unge, psykisk sårbare.

Analysen vil fokusere på udgifterne til mentorindsatsen for integrationsborgere i Norddjurs Kommune i perioden 2018-2021, samt udgifterne til andre beskæftigelsesrettede indsatser under integrationsprogrammet.

Der vil også blive fokuseret på timeprisen for mentorindsatsen, samt effekten af indsatsen.

Udviklingen i Norddjurs Kommune sammenlignes med gennemsnittet for sammenlignelige kommuner¹ samt hele landet.

Budgetanalysen viser at:

- Norddjurs Kommune har højere udgifter til mentor til integrationsborgere i større omfang end sammenlignelige kommuner samt hele landet. Omvendt har Norddjurs Kommune lavere udgifter til andre beskæftigelsesrettede tilbud til integrationsborgere end sammenlignelige kommuner samt hele landet. Dermed skyldes de højere udgifter til mentor, at Norddjurs Kommune bruger dette redskab mere end sammenlignelige kommuner samt hele landet
- Mentorindsatsen til integrationsborgere købes hos Job og Sprog. Timeprisen pr. mentortime er lavere end ved anden aktør, men dette skyldes at Jobcenter Norddjurs hurtigere kan ændre eller reducere efterspørgsel efter mentor hos anden aktør
- Det er ikke muligt at afgøre, hvilken effekt mentorindsatsen under integrationsprogrammet har, da der er foretaget for få effektanalyser af mentorindsatsen.

¹ Sammenlignelige kommuner er: Esbjerg, Fredericia, Guldborgsund, Ishøj, Kalundborg, Randers, Samsø, Skive, Slagelse, Nyborg, Tønder, Thisted, Vordingborg, Vesthimmerland og Odsherred

Udviklingen i udgifter til mentorindsats til integrationsborgere

Tabel 1 nedenfor viser udviklingen i udgifterne til mentor under integrationsprogrammet i Norddjurs Kommune, sammenlignelige kommuner og hele landet i perioden 2018-2021.

Tabel 1 - Udvikling i udgifter til mentor under integrationsprogrammet i Norddjurs Kommune, sammenlignelige kommuner og hele landet i perioden 2018-2021 (løbende priser, 1.000 kr.)				
Område	2018	2019	2020	2021
Norddjurs	583	747	861	771
Sammenlignelige kommuner	12.723	9.196	5.107	3.501
Hele landet	82.619	63.430	39.205	28.620

Kilde: Statistikbanken, 22. april 2022

Tabellen viser, at Norddjurs Kommune har øget udgifterne til mentor under integrationsprogrammet i perioden 2018-2021, mens sammenlignelige kommuner og hele landet har reduceret deres udgifter.

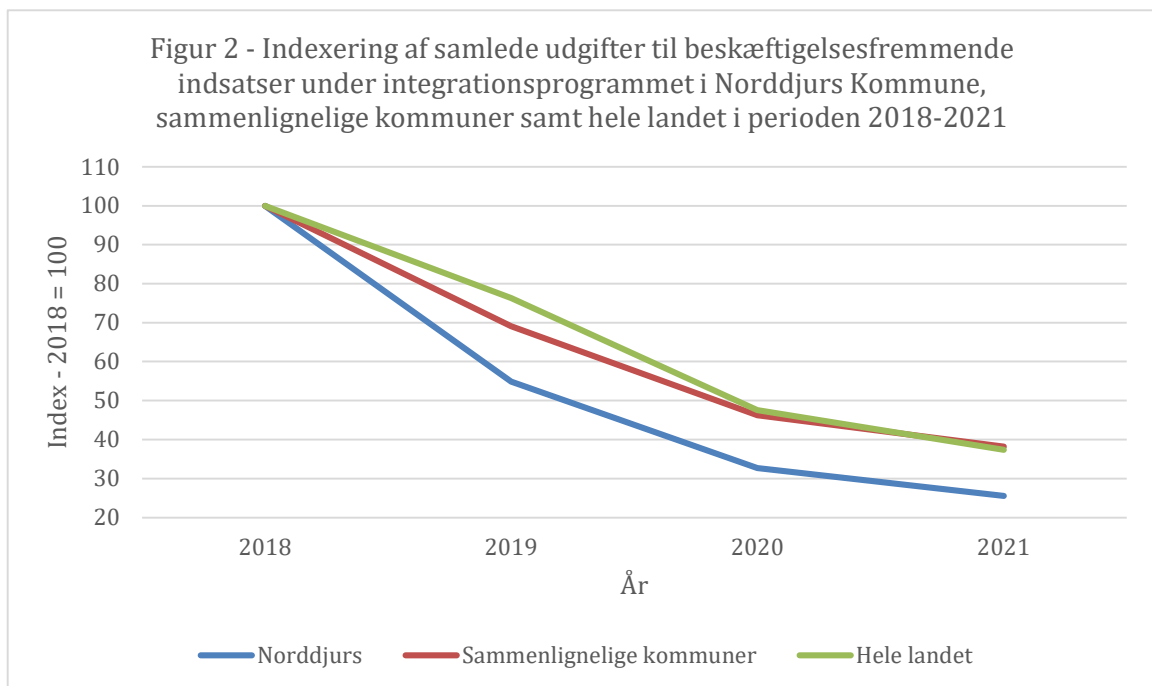
Udviklingen i udgifterne til mentor under integrationsprogrammet skyldes, at Norddjurs Kommune i samme periode har reduceret udgifterne til andre beskæftigelsesfremmende indsatser under integrationsprogrammet, f.eks. vejledning og opkvalificering. Dansk uddannelse medregnes ikke i opgørelsen over udgifter.

Figur 2 viser, at Norddjurs Kommune har reduceret udgifterne til andre indsatser fra 4,4 mio. kr. i 2018 til 0,5 mio. kr. i 2021 og dermed har Norddjurs Kommune reduceret udgifterne til andre beskæftigelsesfremmende indsatser mere end sammenlignelige kommuner samt hele landet i perioden.

Tabel 2 - Udvikling i udgifter til beskæftigelsesfremmende indsatser under integrationsprogrammet i Norddjurs Kommune, sammenlignelige kommuner og hele landet i perioden 2018-2021 (løbende priser, 1.000 kr.)				
	2018	2019	2020	2021
Norddjurs	4.406	1.990	770	504
Sammenlignelige kommuner	47.780	32.611	22.859	19.612
Hele landet	319.620	243.331	152.046	121.932

Kilde: Statistikbanken, 22. april 2022

Ses der på de samlede udgifter til mentor og beskæftigelsesfremmende indsatser, har Norddjurs Kommune reduceret udgifterne mere end sammenlignelige kommuner og hele landet siden 2018. Dette ses i figur 2.

Kilde: Statistikbanken, 22. april 2022

At Norddjurs Kommune har højere udgifter til mentor under integrationsprogrammet skyldes dermed, at Norddjurs Kommune bruger en anden sammensætning af tilbud overfor integrationsborgerne end sammenlignelige kommuner samt hele landet.

I budgetanalysen af tolkeudgifter, gennemgås udviklingen i antallet af ydelsesmodtagere under integrationsprogrammet. Gennemgangen viser, at antallet af ydelsesmodtagere under integrationsprogrammet i Norddjurs Kommune er reduceret lige så meget som i sammenlignelige kommuner samt hele landet i perioden 2018-2021.

Pris

Jobcenter Norddjurs bruger kun Norddjurs Kommunes sprogskole, Job og Sprog, som leverandør ift. mentorindsatsen på integrationsområdet. Der er aftalt en fast timepris mellem Jobcenter Norddjurs og Job og Sprog, som gælder for det indeværende år.

For at kunne vurdere timeprisen på mentorindsatsen på integrationsområdet, er der foretaget en sammenligning med timeprisen hos nogle af de eksterne mentorer, som Jobcenter Norddjurs samarbejder med ift. andre målgrupper. Sammenligningen viser, at timeprisen for mentorindsatsen hos Job og Sprog er lavere end hos anden aktør.

Timeprisen hos anden aktør er normalt højere end timeprisen hos en intern leverandør, men dette skyldes at ved et faldende eller ændret behov for mentor, er det muligt at stoppe med at visitere til anden aktør fra den ene dag til den anden. Ved brug af en intern leverandør, kan et faldende eller ændret behov for mentor betyde, at den interne leverandør skal tilpasse eller reducere sin kapacitet, hvilket kan blive omkostningstungt pga. mulige opsigelsesvarsler.

Effekt af mentor

I dette afsnit gennemgås nogle af de evalueringer, som der er foretaget af mentorordningen på integrationsområdet. Overordnet set viser afsnittet, at der er flere positive vurderinger af mentorindsatsen, særligt den mentorindsats som foregår på virksomheder. Der er dog foretaget så få konkrete effektanalyser af mentorindsatsen, at det ikke er muligt at afgøre hvilken effekt mentorindsatsen har på beskæftigelsen.

En gennemgang af integrationsindsatsen i Danmark, som VIVE har lavet til Finansministeriet og KL, viser, at borgerne i målgruppen under integrationsloven vurderer, at specielt mentorer på virksomheden øger deres progression hen imod beskæftigelse². Samtidig vurderede et flertal af de adspurgte kommuner også, at mentorindsatsen er med til at øge progressionen mod beskæftigelse. Dette er dog borgernes og kommunernes egen vurdering, som bygger på erfaringerne med mentorindsatsen.

STAR har oprettet hjemmesiden jobeffekter.dk, hvor studier af effekten af forskellige beskæftigelsesindsatser opsamles. Gennemgangen af effekterne af mentorindsatsen på integrationsområdet viser, at der er foretaget meget få effektanalyser af mentorindsatsen i Danmark og i udlandet. De få effektanalyser som der er foretaget, viser både positive og negative effekter af mentorindsatsen og derfor er det ikke muligt at afgøre, hvilken effekt mentorindsatsen har på beskæftigelsen.

En af årsagerne til, at det er meget vanskeligt at vurdere hvilken effekt mentorindsatsen på integrationsområdet har, er at mentorindsatsen i mange tilfælde gives samtidig med andre beskæftigelsesfremmende indsatser, f.eks. dansk uddannelse eller virksomhedsrettede indsatser. Dermed er det vanskeligt at lave et effektstudie som vurderer, om det er selve mentorindsatsen eller mentorindsatsen i kombination med andre indsatser, som har en effekt på beskæftigelsen.

² https://uim.dk/media/9604/kortlaegning-af-integration-i-kommunerne_pdf.pdf